GENERALINIO ADVOKATO
MACIEJ SZPUNAR IŠVADA
pateikta 2025 m. vasario 6 d.[1]

Byla C-499/23

Europos Komisija
prieš

Vengriją

„Valstybės įsipareigojimų neįvykdymas – Laisvas prekių judėjimas – Bendra prekybos politika – Informacijos apie techninius reglamentus teikimo tvarka – Eksporto apribojimai – Statybinės medžiagos ir statybos žaliavos – Visuomenės saugumas“

I. Įžanga

1. Šiuo Vengrijai pareikštu ieškiniu dėl įsipareigojimų neįvykdymo Europos Komisija Teisingumo Teismo prašo pripažinti, kad, nustačiusi statybos žaliavų ir statybinių medžiagų eksportui taikytiną tvarką, ši valstybė narė neįvykdė įsipareigojimų pagal SESV 35 ir 36 straipsnius, SESV 2 straipsnio 1 dalį, siejamą su SESV 3 straipsnio 1 dalies e punktu, taip pat Direktyvos (ES) 2015/1535[2] 5 straipsnio 1 dalį ir 6 straipsnio 1 dalį.

II. Teisinis pagrindas

A. Sąjungos teisė

1. Direktyva 2015/1535

2. Direktyvos 2015/1535 5 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„1. Laikydamosi 7 straipsnio, valstybės narės nedelsdamos pateikia Komisijai kiekvieno techninio reglamento projektą, išskyrus tuos atvejus, kai jis tik perima visą tarptautinio ar Europos standarto tekstą, kuomet užtenka pateikti informaciją apie atitinkamą standartą; jos taip pat pateikia Komisijai pagrindimą, kodėl būtina priimti tokį techninį reglamentą, jei tos priežastys nėra aiškios iš projekto.

[1] Originalo kalba: prancūzų.

[2] 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarka (OL L 241, 2015, p. 1).

Jei reikia ir jeigu nebuvo atsiųsta anksčiau, valstybės narės, perduodamos informaciją Komisijai, tuo pačiu metu pateikia tiesiogiai ir iš esmės susijusių pagrindinių įstatymų ar kitų teisės aktų nuostatų tekstą, jei jo prireiktų techninio reglamento poveikiui įvertinti.

Valstybės narės iš naujo pateikia techninio reglamento projektą Komisijai sąlygomis, nurodytomis šios dalies pirmoje ir antroje pastraipose, jeigu jų atlikti šio projekto pakeitimai, labai keičiantys jo taikymo sritį, sutrumpina iš pradžių numatytą įgyvendinimo terminą, prideda techninių specifikacijų ar reikalavimų arba padaro juos labiau ribojančius.

<…>

Komisija nedelsdama praneša kitoms valstybėms narėms apie techninio reglamento projektą ir visus jai atsiųstus dokumentus; ji taip pat gali šį projektą perduoti šios direktyvos 2 straipsnyje nurodytam Komitetui, kad sužinotų jo nuomonę, ir, jei reikia, atsakingo už šią sritį komiteto nuomonę.

<…>“

3. Šios direktyvos 6 straipsnyje nustatyta:

„1. Valstybės narės trims mėnesiams atideda techninio reglamento priėmimą nuo tos dienos, kai Komisija gauna 5 straipsnio 1 dalyje nurodytą pranešimą.

<…>

7. 1–5 dalys netaikomos tais atvejais, kai:

a) dėl skubių priežasčių, kurias lėmė rimtos ir nenumatytos aplinkybės, susijusios su visuomenės sveikatos apsauga ar sauga, gyvūnų apsauga ar augalų išsaugojimu, dėl paslaugų taisyklių, taip pat dėl viešosios tvarkos, ypač nepilnamečių apsaugos, valstybė narė per labai trumpą laiką privalo parengti techninius reglamentus, kad juos nedelsdama priimtų ir taikytų be jokių galimų konsultacijų, arba

b) dėl skubių priežasčių, kurias lėmė rimtos aplinkybės, susijusios su finansinės sistemos apsauga ir jos vientisumu, ypač indėlininkų, investuotojų ir draudėjų apsauga, valstybė narė privalo nedelsdama priimti ir įgyvendinti finansinių paslaugų taisykles.

5 straipsnyje nurodytame pranešime valstybė narė pagrindžia priemonių, kurių buvo imtasi, skubumą. Komisija kuo greičiau pateikia savo nuomonę dėl šio pranešimo. Ji imasi atitinkamų veiksmų, jeigu nurodyta tvarka yra taikoma neteisingai. Komisija nuolat informuoja Europos Parlamentą.“

2. Reglamentas (ES) 2015/479

4. Reglamento (ES) 2015/479[3] IV skyriaus „Pereinamojo laikotarpio ir baigiamosios nuostatos“ 10 straipsnyje numatyta:

„Nepažeidžiant kitų Sąjungos nuostatų, šis reglamentas netrukdo valstybei narei priimti ar taikyti kiekybinių apribojimų eksportui viešosios moralės, viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo, žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatos bei gyvybės, nacionalinių vertybių, turinčių meninę, istorinę ar archeologinę vertę, arba pramoninės ir komercinės nuosavybės apsaugos pagrindu.“

B. Vengrijos teisė

1. Nutarimas Nr. 402/2021

5. *A gazdaság újraindítása érdekében meghozandó, az építőipari ellátásbiztonság szempontjából stratégiai jelentőségű nyersanyagok és termékek kivitelével kapcsolatos regisztrációs eljárásról és egyéb intézkedésekről szóló 402/2021 (VII. 8.) kormányrendelet* (Vyriausybės nutarimas Nr. 402/2021 (VII. 8.) dėl registracijos tvarkos ir kitų priemonių, kurių reikia imtis ekonomikai atgaivinti, susijusių su žaliavų ir produktų, turinčių strateginės svarbos tiekimo saugumui statybos sektoriuje, eksportu (toliau – Nutarimas Nr. 402/2021) (redakcija, galiojusi termino atsakyti į pagrįstą nuomonę pabaigos dieną) (2022 m. birželio 6 d.), nustatyta:

„1. 1 priede nurodytos žaliavos ir produktai, turintys strateginės svarbos tiekimo saugumui statybos sektoriuje (toliau kartu – statybinės medžiagos), atsižvelgiant į 2 dalyje numatytą išimtį, gali būti:

a) parduodami arba

b) eksportuojami iš Vengrijos teritorijos į užsienį juos užregistravus (toliau – pranešimas) vidaus ekonomikos ministro (toliau – ministras) sistemoje ir gavus pranešimo gavimo patvirtinimą.

2. Šis nutarimas netaikomas statybinėms medžiagoms, vežamoms per Vengrijos teritoriją tranzitu.“

6. Šio nutarimo 3 straipsnyje nustatyta:

„1. Gavęs pranešimą, ministras patikrina, ar jis atitinka 2 straipsnyje nustatytus formalius reikalavimus.

<…>

2. Jei pranešimas atitinka 2 straipsnyje nustatytus formalius reikalavimus, ministras perduoda pranešimus kartu su 1 dalies b punkte nurodyta informacija atitinkamai vyriausybės atstovui, atsakingam už su statybos pramone susijusių priemonių koordinavimą (toliau – vyriausybės atstovas); šis, konsultuodamasis su atitinkamais ministrais, išnagrinėja, ar statybinių medžiagų pardavimas ar eksportas į užsienį sudaro kliūtis ypatingos svarbos infrastruktūros objektų statybai, eksploatavimui, priežiūrai ar plėtrai arba pastarieji tampa dėl jo neįmanomi, taip

[3] 2015 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl bendrų eksporto taisyklių (OL L 83, 2015, p. 34).

keldamas pavojų viešosioms paslaugoms arba keldamas grėsmę tiekimo saugumui statybos sektoriuje.

3. Per 7 darbo dienas nuo pranešimo perdavimo vyriausybės atstovas raštu informuoja ministrą apie 2 dalyje nurodytų aplinkybių buvimą, savo poziciją dėl 2 dalyje nurodytų aplinkybių ir, jei šios aplinkybės egzistuoja, taip pat informuoja už valstybės turto priežiūrą atsakingą ministrą apie savo pasiūlymą dėl pasinaudojimo pirmenybės teise ir teise pirkti; ministras pasinaudoja Vengrijos valstybės pirmenybės teise ir teise pirkti 5 straipsnyje numatyta tvarka.

4. Ne daugiau kaip per 10 darbo dienų nuo pranešimo gavimo ministras:

a) raštu patvirtina pranešimo gavimą, jei už valstybės turto priežiūrą atsakingas ministras nepasinaudoja Vengrijos valstybės pirmenybės teise ir teise pirkti;

b) jei už valstybės turto priežiūrą atsakingas ministras pasinaudoja Vengrijos valstybės pirmenybės teise ir teise pirkti, informuoja pranešėją, kad Vengrijos valstybė pasinaudoja pirmenybės teise arba teise pirkti dėl pranešime nurodytų statybinių medžiagų, ir nutraukia su pranešimu susijusią procedūrą arba

c) raštu patvirtina pranešimo gavimą.

4a. Pranešimas ir jo gavimo patvirtinimas pridedami prie siuntos ir pranešėjas juos pateikia vežėjui arba vežimo organizatoriui.

<…>“

7. Šio nutarimo 6/A straipsnyje nustatyta:

„Jeigu pranešėjas neįvykdė šiame nutarime nustatytos pareigos pranešti arba neturi pranešimo gavimo patvirtinimo, policija ir valstybinės mokesčių ir muitinės institucijos jam skiria administracinę baudą iki keturiasdešimties procentų statybinių medžiagų, apie kurias nepranešta arba dėl kurių negautas pranešimo gavimo patvirtinimas, vertės be PVM.“

8. To paties nutarimo 9 straipsnyje numatyta:

„1. Šis nutarimas, išskyrus 2 dalyje nustatytą išimtį, įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo.

2. 10 straipsnis įsigalioja penkioliktą dieną po šio nutarimo paskelbimo.“

9. Nutarimo Nr. 402/2021 11 straipsnyje nustatyta:

„2 straipsnyje nurodyta pareiga pranešti taikoma dėl eksporto, vykdomo praėjus penkioms darbo dienoms po šio nutarimo įsigaliojimo.“

10. Šio nutarimo 12 straipsnyje nustatyta:

„Apie šio nutarimo projektą buvo iš anksto pranešta pagal Direktyvos [2015/1535] <…> 5–7 straipsnius.“

2. Vyriausybės sprendimas Nr. 1459/2021

11. *Az építésgazdasági intézkedések összehangolásáért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól szóló 1459/2021. (VII. 14.) kormányhatározat* (Vyriausybės sprendimas Nr. 1459/2021 (VII. 14) dėl vyriausybės atstovo, atsakingo už priemonių, susijusių su statybos pramone, koordinavimą, paskyrimo ir funkcijų) (toliau – Vyriausybės sprendimas Nr. 1459/2021) 2 punkte nustatyta:

„Vyriausybės atstovui pavedama:

a) koordinuoti su statybos pramone susijusias priemones, kurių imasi vyriausybė ekonomikai atgaivinti, visų pirma:

aa) nustatyti pranešimo apie statybinių medžiagų eksportą tvarką ir įgyvendinti priemones, būtinas valstybės pirmenybės teisei ir teisei pirkti įgyvendinti;

ab) įgyvendinti priemonę, susijusią su pranešimu apie statybinių medžiagų vežimą,

<…>“

III. Bylos aplinkybės

A. Ikiteisminė procedūra

12. 2021 m. birželio 30 d., taikydamos Direktyvoje 2015/1535 numatytą pranešimo procedūrą, Vengrijos valdžios institucijos pranešė Komisijai apie vyriausybės nutarimo dėl priemonių, kurių reikia imtis ekonomikai atgaivinti, susijusių su žaliavų ir produktų, turinčių strateginės svarbos tiekimo saugumui statybos sektoriuje, eksportu, projektą (toliau – projektas, apie kurį pranešta). Kad galėtų įvertinti projektą, apie kurį pranešta, atsižvelgdama į atitinkamas Sąjungos teisės nuostatas, 2021 m. liepos 8 d. Komisija paprašė Vengrijos valdžios institucijų pateikti papildomos informacijos.

13. Tą pačią dieną Nutarimas Nr. 402/2021 buvo paskelbtas *Magyar Közlöny* (*Vengrijos oficialusis leidinys*). Jo tekstas nesutapo su projekto, apie kurį pranešta, tekstu. 2021 m. liepos 16 d. Komisija paprašė Vengrijos valdžios institucijų pateikti informacijos apie šio nutarimo paskelbimą. 2021 m. liepos 22 d. tos institucijos Komisiją informavo, kad Nutarimas Nr. 402/2021 savo taikymo sritimi ir turiniu skyrėsi nuo projekto, apie kurį pranešta.

14. 2021 m. liepos 29 d. raštu Komisija informavo Vengrijos valdžios institucijas, kad tiek nepranešimas, tiek pareigos atidėti priėmimą pagal Direktyvos 2015/1535 5 ir 6 straipsnius pažeidimas yra esminis procedūrinis trūkumas, dėl kurio techninių reglamentų nuostatos tampa netaikytinos.

15. 2021 m. rugsėjo 2 d. atsakyme Vengrijos valdžios institucijos Nutarimo Nr. 402/2021 paskelbimą be išankstinio pranešimo pateisino nepaprastąja padėtimi ir paaiškino, kad pandemija ir pasaulinis žaliavų trūkumas padarė didelį poveikį statybos darbams Vengrijoje. Jos pabrėžė, kad šio nutarimo tikslas buvo užtikrinti, kad Vengrijoje būtų medžiagų ir produktų, būtinų tiekimo saugumui statybos sektoriuje garantuoti, atsargų ir kad būtų galima patenkinti vidaus poreikius, siekiant užtikrinti ypatingos svarbos infrastruktūros objektų saugumą.

16. 2021 m. rugsėjo 23 d. Komisija Vengrijai išsiuntė oficialų pranešimą. Jame ji priekaištavo dėl to, kad, priėmusi Nutarimą Nr. 402/2021 ir paskesnius jo pakeitimus bei Vyriausybės sprendimą Nr. 1459/2021, ši valstybė narė neįvykdė savo pareigų pagal SESV 35 ir 36 straipsnius, SESV 2 straipsnio 1 dalį, siejamą su SESV 3 straipsnio 1 dalies e punktu, ir Direktyvos 2015/1535 5 straipsnio 1 dalį bei 6 straipsnio 1 dalį.

17. 2021 m. lapkričio 23 d. atsakyme į oficialų pranešimą Vengrija su šiais priekaištais nesutiko.

18. Neįtikinta Vengrijos vyriausybės pateiktų argumentų, 2022 m. balandžio 6 d. Komisija išsiuntė Vengrijai pagrįstą nuomonę, kurioje pakartojo atitinkamus priekaištus.

19. 2022 m. birželio 13 d. raštu Vengrija atsakė į pagrįstą nuomonę, teigdama, kad įsipareigojimų neįvykdymas, dėl kurio jai priekaištaujama, yra nepagrįstas.

B. Procesas Teisingumo Teisme

20. Kadangi 2022 m. birželio 13 d. Vengrijos atsakymas Komisijos netenkino, ji nusprendė pareikšti šį ieškinį; Teisingumo Teismo kanceliarija jį gavo 2023 m. rugpjūčio 4 d.

21. Vengrijos ir Komisijos atstovai buvo išklausyti per 2024 m. lapkričio 6 d. įvykusį teismo posėdį.

IV. Analizė

22. Atsižvelgiant į tai, kad Vengrijos teisės aktai, kuriais nustatoma žaliavų ir statybinių medžiagų eksportui taikytina procedūra, gali turėti įtakos tiek eksportui tarp valstybių narių, tiek eksportui į trečiąsias valstybes, ši byla yra susijusi tiek su Sąjungos teisės aktais dėl vidaus rinkos, tiek su teisės aktais dėl bendros prekybos politikos.

A. SESV 35 ir 36 straipsnių pažeidimas (pirmasis priekaištas)

1. Šalių argumentai

23. Komisijos nuomone, Nutarimas Nr. 402/2021 yra kiekybiniam apribojimui lygiaverčio poveikio priemonė, kaip ji suprantama pagal SESV 35 straipsnį, neatsižvelgiant į Vengrijos vyriausybės pateiktus argumentus, kad: i) registracijos procedūra užtrunka ne ilgiau kaip 2 darbo dienas, ii) Vengrijos valstybė nesinaudoja savo pirmenybės teise arba teise pirkti ir iii) kompetentingos institucijos netaiko sankcijų, numatytų už pareigos pranešti neįvykdymą. Ši institucija pabrėžia, kad Nutarime Nr. 402/2021 Vengrijos vidaus prekybai ir eksportui *de jure* nustatyta skirtinga tvarka ir kad SESV 34 ir 35 straipsniuose nustatytas draudimas negali būti netaikomas nacionalinei priemonei vien dėl to, kad šios valstybės narės sukuriama kliūtis yra nedidelė. Be to, ji teigia, kad priemonė gali būti laikoma kiekybiniam apribojimui lygiaverčio poveikio priemone, net jei ji yra palyginti nedidelės ekonominės svarbos arba daro tik nedidelį poveikį importui ir (arba) eksportui arba ekonominės veiklos vykdytojams.

24. Dėl galimybės Nutarimą Nr. 402/2021 pateisinti remiantis SESV 36 straipsniu, Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad sąvokos „viešoji tvarka“ ir „saugumas“ turi būti aiškinamos siaurai, todėl jomis galima remtis tik tuo atveju, jeigu kyla reali ir pakankamai didelė grėsmė pagrindiniam visuomenės interesui. Ši institucija primena, kad tokia priežastis turi būti susijusi su objektyviomis aplinkybėmis, atitinkančiomis visuomenės saugumo reikalavimus, ir nėra visuotinai taikoma.

25. Komisija primena, kad ribojamąją priemonę galima laikyti tinkama siekiamam tikslui įgyvendinti tik jeigu ja iš tikrųjų nuosekliai ir sistemingai siekiama šio tikslo. Dėl Nutarimo Nr. 402/2021 taikymo srities ši institucija pažymi, kad šiuo atveju nagrinėjama priemonė taikoma ne tik statybinėms medžiagoms, kurioms nustatyta tiekimo (trūkumo) rizika, bet ir medžiagoms, kurios iš tikrųjų būtinos kiekvienam ypatingos svarbos infrastruktūros objektui.

26. Komisijos nuomone, Vengrijos vyriausybė neįrodė, kad Nutarimas Nr. 402/2021 yra tinkamas tariamo bendrojo intereso tikslo įgyvendinimui užtikrinti.

27. Komisija primena, kad pagal proporcingumo principą reikalaujama, kad valstybių narių pasirinktos priemonės būtų tik tokios, kurios iš tikrųjų yra tinkamos ir būtinos teisėtam tikslui pasiekti, ir kad pagal šį principą pagrįsta ir tinkama *ex ante* kontrolės sistema turi būti pagrįsta objektyviais, nediskriminaciniais kriterijais, kurie iš anksto žinomi atitinkamoms įmonėms ir kurie neleidžia nacionalinėms valdžios institucijoms naudotis diskrecija savavališkai.

28. Be to, Komisijos teigimu, Vengrijos vyriausybės argumentuose nepateikiama jokių įrodymų, kad Nutarime Nr. 402/2021 nustatytos priemonės yra proporcingos ir neviršija to, kas tinkama ir būtina norimam tikslui pasiekti.

29. Vengrijos vyriausybė teigia, kad Nutarimas Nr. 402/2021 nėra kiekybiniam apribojimui lygiaverčio poveikio priemonė, todėl nepatenka į SESV 35 straipsnyje nustatyto draudimo taikymo sritį. Šio nutarimo tikslas – nustatyti pareigą pranešti, kad Vengrijos valdžios institucijos galėtų veiksmingai stebėti produktų, strategiškai svarbių ypatingos svarbos infrastruktūros objektams, atsargas ir rinkti informaciją apie atsargų ir pristatymo būklę. Gaudamos tokį pranešimą, šios institucijos tikruoju laiku turėtų išsamų vaizdą apie strateginės svarbos statybos produktų atsargų pokyčius ir taip galėtų imtis būtinų priemonių, kad išvengtų kritinės situacijos.

30. Vengrijos vyriausybė mano, kad Nutarime Nr. 402/2021 įtvirtintų nuostatų veiksmingumą įrodo tai, jog nuo jų įsigaliojimo Vengrijos valdžios institucijos dar nė karto nesusidūrė su atveju, kai dėl žaliavų ar produktų, kuriems taikomas šis nutarimas, trūkumo turėtų pasinaudoti savo pirmenybės teise arba teise pirkti. Pabrėždama, kad šiomis nuostatomis veiklos vykdytojams nesukuriama jokių pareigų pagal materialinę teisę, vyriausybė teigia, kad registracijos procedūra bet kuriuo atveju užtrunka ne ilgiau kaip dvi darbo dienas ir kad kompetentingos institucijos netaiko sankcijų, numatytų už nepranešimą.

31. Vengrijos vyriausybės teigimu, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad SESV 35 straipsnyje nustatyto draudimo išimtis yra numatyta apribojimams, kurių poveikis laikomas pernelyg atsitiktiniu arba pernelyg netiesioginiu, kad juos būtų galima laikyti apribojimu, kaip jis suprantamas pagal SESV 35 straipsnį.

32. Dėl faktinio Nutarimo Nr. 402/2021 nuostatų poveikio Vengrijos vyriausybė teigia, kad, išnagrinėjus *Központi Statisztikai Hivatal* (Vengrijos centrinė statistikos tarnyba) duomenis, negalima daryti išvados, jog nagrinėjamų produktų asortimento eksporto apyvarta apskritai sumažėjo.

33. Be to, Vengrijos vyriausybė mano, kad Nutarimu Nr. 402/2021 siekiama užtikrinti, kad Vengrija laikytųsi Direktyvos 2008/114/EB[4], ir kad bet kuriuo atveju jis yra pateisinamas visuomenės saugumo pagrindais, kaip tai suprantama pagal SESV 36 straipsnį. Ji priduria, kad šis nutarimas padeda atgaivinti ekonomiką, nes juo reaguojama į statybinių medžiagų gamybos sumažėjimą, tiekimo trūkumą ir kainų augimą dėl koronaviruso pandemijos, ir apsaugoti socialinius interesus, tokius kaip būsto statyba bei aprūpinimas juo ir jaunimo galimybė sukurti šeimą.

2. Analizė

a) Kiekybiniam eksporto apribojimui lygiaverčio poveikio priemonė, kaip ji suprantama pagal SESV 35 straipsnį

34. Pagal SESV 35 straipsnį tarp valstybių narių uždraudžiami kiekybiniai eksporto apribojimai ir visos lygiaverčio poveikio priemonės.

35. SESV 35 straipsnio formuluotė yra beveik identiška SESV 34 straipsnio formuluotei. Šių dviejų straipsnių tikslas taip pat yra vienodas – užtikrinti laisvą prekių judėjimą vidaus rinkoje, t. y. vidaus sienų neturinčioje erdvėje[5].

36. Vis dėlto SESV 35 straipsnio taikymo sritis yra siauresnė nei SESV 34 straipsnio dėl skirtingos importo ir eksporto tvarkos logikos. Importo atveju beveik visos su prekėmis susijusios nacionalinės taisyklės gali kažkiek sudaryti kliūčių prekybai vidaus rinkoje, nes importuotojas iš esmės turi laikytis ne tik kilmės valstybės, bet ir paskirties valstybės taisyklių. Kitaip tariant, kliūtis atsiranda dėl to, kad kartu taikomos dvi skirtingos reguliavimo tvarkos.

37. Eksporto atveju taikoma tik viena, t. y. kilmės valstybės, reguliavimo tvarka. Atsižvelgiant į tai, būtų nepagrįsta manyti, kad kiekviena nacionalinė taisyklė, susijusi su prekių gamyba, tiekimu rinkai ar pardavimu, gali turėti įtakos eksportui. Dėl šios priežasties eksporto apribojimas, kuriam taikomas SESV 35 straipsnyje nustatytas draudimas, gali atsirasti dėl bendrųjų taisyklių tik tuo atveju, jei šios taisyklės gali daryti poveikį ne tik gamybai ir platinimui apskritai, bet ir konkrečiai eksportui[6]. Taigi Teisingumo Teismas, nustatydamas, ar priemonė yra kiekybiniam eksporto apribojimui lygiavertį poveikį turinti priemonė, vartoja siauresnes formuluotes[7].

[4] 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos direktyva dėl Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų nustatymo ir priskyrimo jiems bei būtinybės gerinti jų apsaugą vertinimo (OL L 345, 2008, p. 75).

[5] Žr. SESV 26 straipsnio 2 dalį.

[6] Šiuo klausimu taip pat žr. Müller-Graff, P.-Chr., von der Groeben, H., Schwarze, J., Hatje, A. (leid.), „Art. 35 AEUV“ („SESV 35 straipsnis“), *Europäisches Unionsrecht (Kommentar)*, Band 1, 7-asis leid., Nomos, Baden-Baden, 2015, 17 punktas.

[7] Taip pat žr. mano išvadą, pateiktą byloje *BONVER WIN* (C-311/19, EU:C:2020:640, 50 punktas).

38. Priešingai nei, atrodo, teigia Komisija [8] ir numatyta jurisprudencijoje dėl SESV 34 straipsnio [9], Teisingumo Teismas dar neapibrėžė, kas yra tos „kiekybiniam apribojimui lygiavertį poveikį turinčios priemonės“ pagal SESV 35 straipsnį. Vis dėlto, nors abstrakčios apibrėžties ir nėra, iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad, Teisingumo Teismo nuomone, „kiekybiniam apribojimui lygiaverčio poveikio priemonės“, kaip jos suprantamos pagal šį straipsnį, – tai visiems nacionalinėje teritorijoje veikiantiems ūkio subjektams taikomos nacionalinės priemonės, kurios faktiškai labiau paveikia prekių išsiuntimą iš eksporto valstybės narės rinkos nei prekybą prekėmis šios valstybės narės nacionalinėje rinkoje [10].

39. Vadovaudamasis tokia logika, Teisingumo Teismas konstatavo, kad pagal SESV 34 ir 35 straipsnius draudžiama Sąjungos viduje taikyti nacionalinės teisės aktus, pagal kuriuos toliau taikomas reikalavimas, net jei jis yra visiškai formalaus pobūdžio, turėti importo ar eksporto licenciją ar taikyti bet kokią kitą panašią procedūrą [11], ir kad bet kokių specialių eksporto formalumų nustatymas, jeigu dėl jų atsiranda vilkinimas ir atgrasantis poveikis eksportuotojams, yra kliūtis prekybai [12].

40. Atsižvelgiant į šią jurisprudenciją, neįmanoma nepripažinti, kad nagrinėjamos priemonės yra lygiaverčio poveikio priemonės.

b) Pateisinimas remiantis SESV 36 straipsniu

41. SESV 35 straipsnyje nustatytas apribojimas gali būti pateisinamas tik tuo atveju, jei, pirma, jį lemia vienas iš SESV 36 straipsnyje nurodytų bendrųjų neekonominių sumetimų arba vienas iš privalomųjų bendrojo intereso pagrindų [13], kuriuos Teisingumo Teismas nuosekliai plėtojo savo jurisprudencijoje, ir, antra, jei jis atitinka proporcingumo principą, t. y. toks apribojimas turi būti tinkamas nuosekliai ir sistemingai siekiamo tikslo įgyvendinimui užtikrinti ir neturi viršyti to, kas būtina jam pasiekti.

1) Dėl privalomojo bendrojo intereso pagrindo nustatymo

42. Pagrindai, kuriais remiasi Vengrija, yra susiję su visuomenės saugumu, kaip nurodyta SESV 36 straipsnyje.

43. Kadangi Vengrija remiasi Direktyvos 2008/114 nuostatomis, reikia pažymėti, kad ši direktyva šioje byloje nėra svarbi. Viena vertus, direktyva susijusi su energetikos ir transporto sektoriais [14]. Nutarimo Nr. 402/2021 taikymo sritis yra gerokai platesnė, nes apima ne tik ypatingos svarbos infrastruktūros objektų priežiūrą, bet ir ypatingos svarbos infrastruktūros objektų statybą, eksploatavimą, priežiūrą ir plėtrą. Taigi šis nutarimas į Direktyvos 2008/114 taikymo sritį nepatenka.

[8] Žr. Komisijos ieškinio 32 punktą.

[9] Žr. 1974 m. liepos 11 d. Sprendimą *Dassonville* (8/74, EU:C:1974:82, 5 punktas). Pagal suformuotą jurisprudenciją SESV 34 straipsnis apima „bet kokią valstybių narių priemonę, galinčią tiesiogiai ar netiesiogiai, realiai ar potencialiai sudaryti prekybos kliūčių Sąjungos viduje“ (žr. 2024 m. liepos 29 d. Sprendimą *BP France* (C-624/22, EU:C:2024:640, 61 punktas).

[10] Žr. 2020 m. rugsėjo 17 d. Sprendimą *Hidroelectrica* (C-648/18, EU:C:2020:723, 29 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[11] Žr. 1971 m. gruodžio 15 d. Sprendimą *International Fruit Company ir kt.* (51/71–54/71, EU:C:1971:128, 9 punktas).

[12] Žr. 1977 m. kovo 16 d. Sprendimą *Komisija / Prancūzija* (68/76, EU:C:1977:48, 16 punktas).

[13] Taip pat vadinama „privalomaisiais bendrojo intereso reikalavimais“ (žr. 2008 m. gruodžio 16 d. Sprendimą *Gysbrechts ir Santurel Inter* (C-205/07, EU:C:2008:730, 45 punktas) ir 2020 m. rugsėjo 17 d. Sprendimą *Hidroelectrica* (C-648/18, EU:C:2020:723, 34 punktas)) arba „bendrojo intereso tikslu“ (žr. 2016 m. birželio 21 d. Sprendimą *New Valmar* (C-15/15, EU:C:2016:464, 48 punktas).

[14] Žr. Direktyvos 2008/114/EB 5 ir 9 konstatuojamąsias dalis.

44. Kita vertus, kaip matyti iš Direktyvos 2008/114 1 straipsnio, joje tik numatyta Sąjungos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų nustatymo ir priskyrimo prie jų *tvarka* [15].

45. Direktyvoje 2008/114 galima įžvelgti vieną akivaizdų faktą: Sąjungos teisės aktų leidėjas [16] mano, jog ypatingos svarbos infrastruktūros objektai Sąjungoje yra ypač svarbūs. Tai neturėtų stebinti.

46. Kaip matyti iš suformuotos jurisprudencijos, viešąja tvarka ir visuomenės saugumu galima remtis tik realios ir pakankamai didelės grėsmės pagrindiniam visuomenės interesui atveju [17]. Konkrečiai dėl tikslo, susijusio su tiekimo saugumu, Teisingumo Teismas taip pat yra nusprendęs, kad tokiu tikslu galima remtis tik realios ir pakankamai didelės grėsmės pagrindiniam visuomenės interesui atveju [18]. Šiuo pastaruoju klausimu Teisingumo Teismas pažymėjo, kad negalima teigti, kad tikslas užtikrinti tiekimo saugumą statybos sektoriuje, ypač vietos lygmeniu, kiek tai susiję su tam tikromis pagrindinėmis žaliavomis, t. y. žvyru, smėliu ir moliu, gaunamomis iš kasybos veiklos, atitinka, – kaip ir tikslas, susijęs su aprūpinimo naftos, telekomunikacijų ir energetikos sektoriuose saugumu, – „pagrindinį visuomenės interesą“ [19].

47. Taigi siūlau ypatingos svarbos infrastruktūros tiekimo saugumo nelaikyti su visuomenės saugumu susijusiu privalomuoju bendrojo intereso pagrindu.

48. Kita vertus, būčiau linkęs iš esmės pritarti Vengrijos argumentui, kad Nutarimu Nr. 402/2021 siekiama socialinių interesų, pavyzdžiui, statyti būstą [20]. Vis dėlto manau, kad Vengrija nepateikė pakankamai įrodymų šiam teiginiui pagrįsti. Baiminuosi, kad abstrakčiai paminėtas apribojimo ir pateikto pateisinimo ryšys yra pernelyg silpnas.

2) Dėl tinkamumo

49. Tolesnę analizę pateikiu tam atvejui, jeigu Teisingumo Teismas manytų, kad egzistuoja nagrinėjamą kliūtį pateisinantis privalomasis bendrojo intereso pagrindas.

50. Reikia apsvarstyti, ar Nutarimas Nr. 402/2021 yra tinkamas [21], kad būtų pasiektas tikslas užtikrinti tiekimo saugumą ypatingos svarbos infrastruktūros objektams statybos sektoriuje. Iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad nacionalinės teisės aktai yra tinkami siekiamo tikslo įgyvendinimui užtikrinti tik jeigu jais iš tikrųjų nuosekliai ir sistemingai siekiama šio tikslo [22].

51. Atsižvelgdamas į šią jurisprudenciją, manau, kad Nutarimas Nr. 402/2021 nėra tinkamas siekiamo tikslo įgyvendinimui užtikrinti.

15 Taip pat bendra strategija vertinant būtinybę gerinti tokių infrastruktūros objektų apsaugą, siekiant prisidėti prie žmonių apsaugos.

16 Be to, jis rėmėsi SESV 352 straipsniu turbūt dėl to, kad nėra jokio kito teisinio pagrindo.

17 Žr., pavyzdžiui, 2000 m. kovo 14 d. Sprendimą *Église de scientologie* (C-54/99, EU:C:2000:124, 17 punktas).

18 Galiausiai žr. 2023 m. liepos 13 d. Sprendimą *Xella Magyarország* (C-106/22, EU:C:2023:568, 66 ir 67 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

19 Žr. 2023 m. liepos 13 d. Sprendimą *Xella Magyarország* (C-106/22, EU:C:2023:568, 66, 67 ir 69 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

20 Kita vertus, Vengrijos nurodytas ekonomines priežastis, pavyzdžiui, siekį atgaivinti nacionalinę ekonomiką, siūlau iš karto atmesti.

21 Savo jurisprudencijoje Teisingumo Teismas kartais vartoja sąvoką „aptitude“ (liet. „tinkamumas“). Pavyzdžiui, žr. 2014 m. sausio 23 d. Sprendimą *Komisija / Belgija* (C-296/12, EU:C:2014:24, 33 punktas). Vis dėlto šioje išvadoje vartosiu sąvokas „propre à“ ir „approprié“ (liet. „tinkamas“).

22 Žr. 2024 m. lapkričio 7 d. Sprendimą *Centro di Assistenza Doganale Mellano* (C-503/23, EU:C:2024:933, 84 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

52. Pirma, Nutarimas Nr. 402/2021 taikomas tik eksportui. Sandorių nacionalinėje rinkoje atveju veiklos vykdytojams jokia pareiga pranešti nenustatyta. Nacionalinėms valdžios institucijoms nenumatyta jokia pirmenybės teisė ar teisė pirkti. Taigi, šiame nutarime nustatyta sistema nėra nuosekli.

53. Antra, Nutarime Nr. 402/2021 nenustatytos aplinkybės, kuriomis nacionalinės valdžios institucijos gali pasinaudoti turima pirmenybės teise. Šiame nutarime iš tikrųjų tik numatyta, kad, gavusios pranešimą apie statybinių medžiagų eksportą, nacionalinės institucijos per dešimt darbo dienų turi priimti sprendimą dėl pasinaudojimo pirmenybės teise ir teise pirkti statybines medžiagas, apie kurias pranešta. Taigi, kaip pažymi Komisija, šiame nutarime numatytų priemonių tinkamumas iš tiesų priklauso nuo būsimų faktinių aplinkybių raidos jį įgyvendinant ir nuo to įgyvendinimo ypatumų.

54. Taigi, Vengrijos vyriausybė neįrodė, kad Nutarimas Nr. 402/2021 yra tinkamas nurodyto viešojo intereso tikslo įgyvendinimui užtikrinti.

3) Dėl būtinumo

55. Dėl to, ar Nutarimas Nr. 402/2021 yra būtinas nagrinėjamam tikslui pasiekti, reikia konstatuoti, kad galima taikyti mažiau ribojančias priemones, pavyzdžiui, rinkti informaciją tuo pagrindu, kad egzistuoja tik pareiga *pateikti* duomenis, susijusius su sandoriais su statybinėmis medžiagomis, o galimo trūkumo atvejais – kartu taikyti ir aiškiau apibrėžtas priemones.

B. SESV 2 straipsnio 1 dalies ir 3 straipsnio 1 dalies e punkto pažeidimas (antrasis priekaištas)

1. Šalių argumentai

56. Komisija mano, kad Nutarime Nr. 402/2021 nustatytas apribojimas taip pat taikomas eksportui iš Vengrijos į trečiąsias valstybes ir kad tai yra priemonė, patenkanti į bendros prekybos politikos taikymo sritį, be to, teigia, kad ši valstybė narė neturėjo priimti priemonių šioje srityje. Pabrėždama, kad šiuo nutarimu neįgyvendinamas Sąjungos priimtas aktas ir kad Sąjunga Vengrijai nesuteikė įgaliojimų priimti šį nutarimą, ši institucija mano, kad Vengrija pažeidė SESV 2 straipsnio 1 dalį ir 3 straipsnio 1 dalies e punktą.

57. Vengrijos vyriausybė teigia, kad Nutarimas Nr. 402/2021 nepažeidžia Sąjungos išimtinės kompetencijos bendros prekybos politikos srityje. Ji tvirtina, kad nutarimas grindžiamas viešosios tvarkos pagrindais, patenkančiais į Reglamento 2015/479 10 straipsnio taikymo sritį.

2. Analizė

58. Pagal SESV 2 straipsnio 1 dalį, kai Sutartys konkrečioje srityje suteikia Sąjungai išimtinę kompetenciją, tik Sąjunga gali priimti teisiškai privalomus aktus, o valstybės narės pačios tai daryti gali tik Sąjungai įgaliojus arba jei to reikia Sąjungos aktams įgyvendinti. SESV 3 straipsnio 1 dalies e punkte savo ruožtu numatyta, kad bendra prekybos politika priklauso išimtinei Sąjungos kompetencijai.

59. Neginčijama, kad Vengrija priėmė teisiškai privalomą aktą srityje, kuri priklauso bendrai prekybos politikai.

60. Būtent siekdamas pasinaudoti šia išimtine kompetencija bendros prekybos politikos srityje ir nustatyti bendrą (prekių) eksportui taikomą tvarką, Sąjungos teisės aktų leidėjas priėmė Reglamentą 2015/479[23]. Šio reglamento 1 straipsnyje, kuriame įtvirtintas jo „pagrindinis principas“[24], nustatyta, kad „[p]roduktai iš Sąjungos į trečiąsias šalis eksportuojami nevaržomai, tai yra jiems nenustatyti jokie kiekybiniai apribojimai, išskyrus tuos apribojimus, kurie atitinka šį reglamentą“. Pagal jo 10 straipsnį, nepažeidžiant kitų Sąjungos nuostatų, šis reglamentas netrukdo valstybei narei priimti ar taikyti kiekybinių apribojimų eksportui viešosios moralės, viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo, žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatos bei gyvybės, nacionalinių vertybių, turinčių meninę, istorinę ar archeologinę vertę, arba pramoninės ir komercinės nuosavybės apsaugos pagrindu[25].

61. Šios nuostatos formuluotė yra beveik identiška SESV 36 straipsnio formuluotei. Mano nuomone, tai reiškia, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas norėjo išplėsti pirminėje teisėje numatytus (SESV36 straipsnis) valstybės narės įgaliojimus riboti eksportą vidaus rinkoje[26], įtraukiant eksportą už tos vidaus rinkos ribų.

62. Vadinasi, Reglamento 2015/479 10 straipsnyje nustatytos sąlygos nėra įvykdytos. Šiuo atžvilgiu remiuosi savo analize, kurią atlikau dėl SESV 36 straipsnio: nėra jokio privalomojo bendrojo intereso pagrindo, kuriuo būtų galima pateisinti šioje byloje nagrinėjamą apribojimą[27]. Bet kuriuo atveju toks apribojimas nėra nei tinkamas, nei būtinas.

63. Taigi Vengrija veikė išimtinės kompetencijos srityje, neturėdama tam Sąjungos leidimo.

[23] Iš esmės eksportui taikoma bendra tvarka nustatyta dar 1969 m.: Reglamentu 2015/479 buvo panaikintas 2009 m. spalio 19 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1061/2009, nustatantis bendrąsias eksporto taisykles (OL L 291, 2009, p. 1), kuriuo savo ruožtu panaikintas 1969 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2603/69, nustatantis bendrąsias eksporto taisykles (OL L 324, 1969, p. 25).

[24] Žr. Reglamento 2015/479 I skyriaus pavadinimą.

[25] Šiuo klausimu noriu paminėti, kad, žinoma, kaip matyti iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos, Reglamento 2015/479 10 straipsnis, paisant ne tik jo formuluotės, taip pat taikomas kiekybiniam eksporto apribojimui lygiaverčio poveikio priemonėms. Bylose *Werner* ir *Leifer*, susijusiose su vieno iš Reglamento 2015/479 pirmtakų, t. y. Reglamento Nr. 2603/69, aiškinimu, svarstyta, ar nuostata, kuri atitinka Reglamento 2015/479 10 straipsnį ir kurios formuluotė yra identiška, apima ir lygiaverčio poveikio priemones. Teisingumo Teismui SESV 35 straipsnio ir Reglamento Nr. 2603/69 10 straipsnio formuluočių skirtumas buvo nereikšmingas. Neapsiribojęs pažodiniu aiškinimu ir išnagrinėjęs Reglamento Nr. 2603/69 kontekstą bei tikslus, Teisingumo Teismas nusprendė, kad SESV 207 straipsniu grindžiamo reglamento, kurio tikslas – įgyvendinti eksporto laisvės principą Sąjungos lygmeniu, kaip nustatyta jo 1 straipsnyje, taikymo sritis negali neapimti valstybių narių taikomų kiekybiniam apribojimui lygiaverčio poveikio priemonių, kai dėl jų taikymo gali būti uždraustas eksportas (žr. 1995 m. spalio 17 d. Sprendimą *Werner* (C-70/94, EU:C:1995:328, 22 punktas) ir Sprendimą *Leifer ir kt.* (C-83/94, EU:C:1995:329, 23 punktas)). Taip pat žr. generalinio advokato F. G. Jacobs išvadą byloje *Werner* (C-70/94, EU:C:1995:151, 31 punktas) ir generalinio advokato F. G. Jacobs išvadą byloje *Richardt ir „Les Accessoires Scientifiques“* (C-367/89, EU:C:1991:199, 19–22 punktai).

[26] Žinoma, su sąlyga, kad laikomasi pagal šią nuostatą ir kitus principus, pavyzdžiui, proporcingumo principą, kylančių reikalavimų.

[27] Teisingumo Teismas pažymėjo, kad „[s]iauresnis reglamento [10] straipsnyje vartojamos [visuomenės saugumo sąvokos] aiškinimas reikštų leidimą valstybėms narėms apriboti prekių judėjimą vidaus rinkoje labiau nei prekių judėjimą su trečiosiomis valstybėmis“; žr. 1995 m. spalio 17 d. Sprendimą *Werner* (C-70/94, EU:C:1995:328, 25 punktas). Vis dėlto manau, kad, nesant kitų Vengrijos šioje byloje pateiktų nuorodų ar argumentų, nėra pagrindo sąvoką „visuomenės saugumas“ pagal SESV 36 straipsnį ir Reglamento 2015/479 10 straipsnį aiškinti skirtingai.

C. Direktyvos 2015/1535 5 straipsnio 1 dalies ir 6 straipsnio 1 dalies pažeidimas (trečiasis priekaištas)

1. Šalių argumentai

64. Komisija priekaištauja Vengrijai dėl to, kad ši nesilaikė
Direktyvos 2015/1535 6 straipsnio 1 dalyje numatyto trijų mėnesių atidėjimo laikotarpio. Ji pažymi, kad Vengrijos valdžios institucijos pranešė jai apie projektą (tai padaryta 2021 m. birželio 30 d.), taigi, priėmusi Nutarimą Nr. 402/2021 2021 m. liepos 8 d., t. y. iki šio atidėjimo laikotarpio pabaigos 2021 m. spalio 1 d., ši valstybė narė pažeidė šią nuostatą.

65. Be to, priekaištaudama Vengrijai dėl to, kad ši nepranešė jai apie iš dalies pakeistą nutarimo projektą, kurio pakeitimai, palyginti su projektu, apie kurį pranešta, buvo reikšmingi, Komisija tvirtina, kad ši valstybė narė pažeidė Direktyvos 2015/1535 5 straipsnio 1 dalį. Ji primena, kad valstybė narė turi iš naujo pranešti apie projektą, jei po to, kai apie jį buvo pranešta, padaro reikšmingų projekto pakeitimų, ir kad pagal direktyvos 5 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą padarytas pakeitimas turi būti laikomas reikšmingu, visų pirma, jei juo sutrumpinamas iš pradžių numatytas projekto įgyvendinimo terminas.

66. Vengrijos vyriausybė teigia, kad ji nepažeidė Direktyvos 2015/1535, nes skubus Nutarimo Nr. 402/2021 priėmimas buvo pateisinamas visuomenės saugumo sumetimais, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 6 straipsnio 7 dalies a punktą, pagal kurį leidžiama nukrypti nuo šios direktyvos 6 straipsnio 1 dalyje numatyto trijų mėnesių atidėjimo laikotarpio. Ji pabrėžia, kad po koronaviruso pandemijos atsigavus statybinių medžiagų paklausai, 2021 m. kilo grėsmė, kad jų gali pritrūkti, todėl reikėjo imtis skubių veiksmų, kad tokios situacijos būtų išvengta. Ši vyriausybė nurodo, kad, atsižvelgiant į tai, jog dėl skubos apie šį nutarimą Komisijai nepranešta, ji įsipareigojo netaikyti sankcijų įmonėms, kurios nesilaiko minėtame nutarime nustatytos pareigos pranešti arba neturi pranešimo gavimo patvirtinimo.

2. Analizė

a) Dėl Direktyvos 2015/1535 6 straipsnio 1 dalies

67. 2021 m. birželio 30 d. Vengrijos valdžios institucijos, vadovaudamosi Reglamento 2015/1535 5 straipsnio 1 dalimi, pranešė Komisijai apie nutarimo projektą kaip apie techninio reglamento projektą.

68. Po šio pranešimo, kaip matyti iš Direktyvos 2015/1535 6 straipsnio 1 dalies, prasidėjo trijų mėnesių laikotarpis, per kurį šio projekto priėmimas turėjo būti atidėtas.

69. Vis dėlto, Nutarimas Nr. 402/2021 buvo paskelbtas *Magyar Közlöny* 2021 m. liepos 8 d. ir, kaip numatyta jo 9 straipsnyje, įsigaliojo kitą dieną po paskelbimo, išskyrus 10 straipsnį. Vadinasi, nutarimas buvo priimtas gerokai anksčiau, nei baigėsi trijų mėnesių atidėjimo laikotarpis.

70. Pagal Direktyvos 2015/1535 6 straipsnio 7 dalies a punktą, valstybės narės gali nesilaikyti šio trijų mėnesių atidėjimo laikotarpio, kai dėl skubių priežasčių, kurias lėmė rimtos ir nenumatytos aplinkybės, susijusios su visuomenės sveikatos apsauga ar sauga, gyvūnų apsauga ar augalų

išsaugojimu, dėl paslaugų taisyklių, taip pat dėl viešosios tvarkos, ypač nepilnamečių apsaugos, jos per labai trumpą laiką privalo parengti techninius reglamentus, kad juos nedelsdamos priimtų ir taikytų be jokių galimų konsultacijų.

71. Kaip matyti iš Direktyvos 2015/1535 6 straipsnio 7 dalies a punkto formuluotės, nagrinėjama situacija turi būti *rimta ir nenumatyta*, o ne potenciali. Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas jau turėjo progą išaiškinti, kad valstybė narė negali remtis šioje nuostatoje numatyta išimtimi, jei joje nėra šioje nuostatoje nurodytos padėties [28].

72. Vengrijos vyriausybė nurodo tik statybinių medžiagų trūkumo Vengrijoje *riziką*. Taigi, Direktyvos 2015/1535 6 straipsnio 7 dalies a punkto taikymo sąlygos netenkinamos. Nutarimas Nr. 402/2021 buvo priimtas nepasibaigus trijų mėnesių atidėjimo laikotarpiui, o tai reiškia, kad šios direktyvos 6 straipsnio 1 dalis buvo pažeista.

b) Dėl Direktyvos 2015/1535 5 straipsnio 1 dalies

73. Pagal Direktyvos 2015/1535 5 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą valstybės narės iš naujo pateikia techninio reglamento projektą Komisijai sąlygomis, nurodytomis šios dalies pirmoje ir antroje pastraipose, jeigu jų atlikti šio projekto pakeitimai, labai keičiantys jo taikymo sritį, sutrumpina iš pradžių numatytą įgyvendinimo terminą, prideda techninių specifikacijų ar reikalavimų arba padaro juos labiau ribojančius.

74. Kaip matyti iš projekto, apie kurį pranešta, 3 straipsnio, jo nuostatos turėjo būti taikomos nuo 2021 m. spalio 1 d. Pagal Nutarimo Nr. 402/2012 9 ir 11 straipsnius pareiga pranešti apie eksportą taikoma eksportui nuo 2021 m. liepos 15 d.

75. Toks iš pradžių numatyto įgyvendinimo termino sutrumpinimas yra reikšmingas projekto, apie kurį pranešta, pakeitimas, dėl kurio atsiranda pareiga apie jį iš naujo pranešti Komisijai [29].

76. Taigi, Vengrijos valdžios institucijos, nepranešusios apie iš dalies pakeistą nutarimo projektą, pažeidė Direktyvos 2015/1535 5 straipsnio 1 dalį.

V. Išvada

77. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui:

– pripažinti, kad priėmusi a gazdaság újraindítása érdekében meghozandó, az építőipari ellátásbiztonság szempontjából stratégiai jelentőségű nyersanyagok és termékek kivitelével kapcsolatos regisztrációs eljárásról és egyéb intézkedésekről szóló 402/2021 (VII. 8.) kormányrendelet (Vyriausybės nutarimas Nr. 402/2021 (VII. 8.) dėl registracijos tvarkos ir kitų priemonių, kurių reikia imtis ekonomikai atgaivinti, susijusių su žaliavų ir produktų, turinčių strateginės svarbos tiekimo saugumui statybos sektoriuje, eksportu), kuriuo nustatyta statybos žaliavų ir statybinių medžiagų eksportui taikytina tvarka, Vengrija neįvykdė įsipareigojimų

[28] Žr. 2006 m. spalio 26 d. Sprendimą *Komisija / Graikija* (C-65/05, EU:C:2006:673, 65 punktas). Šiame sprendime Teisingumo Teismas aiškino identišką Direktyvos 2015/1535 pirmtakės nuostatą, t. y. 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie techninius standartus, reglamentus (OL L 204, 1998, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 20 t., p. 337), iš dalies pakeistos 1998 m. liepos 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/48/EB (OL L 217, 1998, p. 18; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 21 t., p. 7), 9 straipsnio 7 dalies pirmą įtrauką.

[29] Taip pat žr. 2014 m. liepos 10 d. Sprendimą *Ivansson ir kt.* (C-307/13, EU:C:2014:2058, 44 punktas).

pagal SESV 35 ir 36 straipsnius, SESV 2 straipsnio 1 dalį bei 3 straipsnio 1 dalies e punktą ir 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarka, 5 straipsnio 1 dalį ir 6 straipsnio 1 dalį;

– priteisti iš Vengrijos bylinėjimosi išlaidas.